

Raadsinformatiebericht

Collegevergadering: 5 maart 2024

Zaaknummer : 1235090
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : A.M.C.E. Stam
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Raadsinformatiebericht: Behoeftedonderzoek woonwagendstandplaatsen

- Ter informatie/update Toezeggingen/actielijst commissie of raad
 Beantwoording schriftelijke vragen Overige

Met dit bericht informeren wij u over de inhoud van het behoeftedonderzoek naar woonwagendstandplaatsen.

Aanleiding

Bijgaand vindt u het door Companen uitgevoerde behoeftedonderzoek naar woonwagendstandplaatsen. Het onderzoek dient als startpunt voor de totstandkoming van het gemeentelijke woonwagendstandplaatsbeleid. Daarnaast is de wens om de raadsleden mee te nemen in de recente woonontwikkelingen. Het onderzoek komt voort uit het Woonakkoord Zuid-Kennemerland/IJmond. Regionaal werken de gemeenten van Zuid-Kennemerland en IJmond en de provincie samen middels het woonakkoord. Hiervan is het Bestuursakkoord vastgesteld door de raad. In het woonakkoord is doelstelling 13 als volgt: We werken aan huisvesting van spoedzoekers, buitenlandse werknemers, woonwagendbewoners en vergunninghouders. Om in kaart te brengen wat de behoefte is ten aanzien van de doelgroep woonwagendbewoners in Heemstede is in 2023 onderzoek verricht door bureau Companen. Op 8 januari jongstleden ontvingen wij van hen het definitieve onderzoeksrapport. Dit rapport delen wij nu met de raad. Met het onderzoek en het beleid dat op termijn hieruit voort dient te vloeien kan (een gedeelte van) de doelstelling van het woonakkoord worden behaald.

Bescherming woonwagendcultuur

Lokale overheden zijn verplicht om de cultuur van woonwagendbewoners te beschermen. Het leven in een wagen en het wonen in traditioneel familieverband zijn belangrijke aspecten van de woonwagendcultuur. De verplichting tot bescherming van deze cultuur vloeit onder meer voort uit het Europese Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het EVRM is een Europees verdrag waarin mensen- en burgerrechten voor alle inwoners van de verdragsluitende staten zijn geregeld. De

Nederlandse overheid – zowel nationaal als lokaal – is hieraan gebonden. Het recht op eerbiediging van privé- en gezinsleven, en het eigen huis (artikel 8 EVRM) is voor het woonwagen- en standplaatsenbeleid bijzonder relevant. Het Europees Hof voor de rechten van de mens (EHRM) heeft geoordeeld dat bewoning van een woonwagen essentieel onderdeel is van de cultuur en traditie van Roma, Sinti en reizigers. En dat juist deze cultuur door de overheid moet worden beschermd. In zijn advies wijst het College erop dat het Rijk, lokale overheden en woningcorporaties verplicht zijn om de cultuur van woonwagengewoners niet alleen te beschermen, maar ook te faciliteren.

Conclusies

Heemstede telt 15 standplaatsen verdeeld over twee woonwagenlocaties. Gemiddeld zijn er in Nederland 1,2 standplaatsen per 1.000 woningen. Heemstede ligt precies in lijn met het Nederlandse gemiddelde. De voornaamste conclusie uit dit onderzoek is dat in de gemeente Heemstede een behoefte in kaart gebracht is voor de komende vijf jaar van twee woonwagenstandplaatsen met mogelijk op termijn nog een extra vraag naar één extra standplaats. De meeste respondenten zoeken een standplaats in de gemeente waar ze wonen. In Heemstede zijn alle respondenten op zoek naar een standplaats binnen de gemeente. Een groot deel van de respondenten heeft geen voorkeur voor een koop- of een huurstandplaats. Ook gaf de meerderheid van de respondenten aan dat een stenen woning in de nabijheid van een woonwagenlocatie geen passend alternatief is.

Samenwerking en communicatie

Het onderzoek is gedaan in samenwerking met de gemeente Bloemendaal en Zandvoort. Woonwagengewoners zijn benaderd om mee te doen aan het onderzoek. De inwoners zijn bereid gevonden om hieraan mee te helpen. De bewoners zijn verschillende keren benaderd, zowel per brief als later (na een aankondiging) ook fysiek.

Vervolg

Het onderzoek naar woonwagenstandplaatsen is een behoeftepeiling waardoor vraag en aanbod in kaart gebracht zijn. Dit is het startpunt om tot gemeentelijk woonwagenstandplaatsenbeleid te komen. Echter dient hier nog verdere uitwerking aan te worden gegeven. Het VNG heeft hiervoor een handleiding opgesteld. Als eerst wordt gekeken in hoeverre dit vraagstuk regionaal uit te werken is.

Bijlage

1. Inventarisatie behoefte woonwagenstandplaatsen; onderzoeksrapport Companen, 8 januari 2024.